

کیوان زرگری

سمفونی خطوط

ایران، عزادار حادثه تروریستی کرمان

حزب اعتدال و توسعه

محمدباقر نوبخت، دبیرکل حزب اعتدال و توسعه نیز روز پنجشنبه با صدور بیانیه‌ای، در خصوص حمله تروریستی کرمان موضع گرفت. در بیانیه نوبخت آمده است: «این اقدام غیرانسانی و نفرت‌انگیز، قطعاً از سوی کسانی صورت گرفت که برای بقای خود راهی جز کشتار بی‌رحمانه دیگران نمی‌بینند. آن‌سان که نسل‌کشی فلسطینیان از سوی رژیم غاصب صهیونیستی در برهه فعلی بارزترین مصداق عینی از رویکرد مشابه است. در چنین شرایطی انتظار می‌رود، کلیه ابعاد اطلاعاتی و امنیتی این اقدام دلخراش و ناجوانمردانه که تمرکز اصلی‌اش تقلیل مؤلفه‌های «امنیت ملی» و ایجاد «ناامنی» در کشور است، با سرعت و دقت و بصورت ویژه از سوی نهادهای ذیربط شناسایی و اقدامات مؤثر برای جلوگیری از تکرار آن انجام گیرد.»

اصول گرایان

احمد علم‌الهدی، امام جمعه مشهد، در خطبه‌های نماز جمعه روز گذشته در خصوص حادثه کرمان گفت: «دیروز صبح داعش بیانیه داد که حادثه کرمان به ما مربوط نیست، اما بعد از ظهر در بیانیه دیگری اعلام کرد که این اتفاق کار دونفر از نیروهای انتحاری ما بوده است. چطور می‌شود در عرض چند ساعت دو بیانیه کاملاً متضاد بدهند؟ پس در حقیقت حادثه تروریستی کرمان کار اسرائیل و آمریکا بود، زیرا این‌ها دیدند تهدیدهای مقام معظم رهبری به جایی خواهد رسید که بر پرونده انتقام حاج قاسم اضافه می‌گردد و آمریکا و اسرائیل بدبخت‌تری می‌شوند. لذا این‌ها توطئه کردند و پولی به داعش دادند تا کار را به گردن بگیرد تا هم اسرائیل مورد انتقام ایران قرار نگیرد و هم بگویند داعش هنوز وجود دارد.»
علی اکبر ولایتی، مشاور مقام رهبری در امور بین‌الملل و وزیر اسبق امور خارجه در بیانیه‌ای اعلام کرد: «دشمنان ایران اسلامی با تمام توان و ظرفیت خویش نتوانستند به اهداف شوم خود دست یابند اما این بار با اقدام تروریستی و در مراسم سالگرد شهادت سردار مقاومت، شهید حاج قاسم سلیمانی و به شهادت رساندن و مجروح کردن مردم بی‌دفاع و متدین، آنان را به خاک و خون کشانند و کینه و عداوت دیرینه خویش را با ملت بزرگ ایران نشان دادند. ملت شریف ایران ثابت کرده‌اند با این‌گونه اقدامات ذلیلانه و ناجوانمردانه، از پای ننشسته و ذره‌ای از مواضع انقلابی خویش عقب‌نشین نخواهند کرد. در این میان لازم است نهادهای امنیتی و انتظامی با جدیت نسبت به شناسایی آمران و عاملان این حادثه خونین اقدام نموده و زمینه‌های بروز این‌گونه تحریکات شیطانی را در نطفه از میان بردارند و پاسخ قاطعانه را اجرا نمایند.»

جبهه پایداری

جبهه پایداری انقلاب اسلامی در بیانیه‌ای، اعلام کرد: «اقدام تروریستی ناجوانمردانه‌ی دژخیمان عالم علیه مردم بی‌دفاع، آن‌هم درست در سالگرد شهادت شهید راه آزادی حاج قاسم سلیمانی و یارانش نشان‌دهنده‌ی در ماندگی توأمان و سرخوردگی بی‌شمار آنها در تقابل با جبهه‌ی آزادی‌بخش مقاومت و محبوبیت عمیق سرداران و فرماندهان آن در قلوب مردم منطقه است. مطمئناً این اقدامات کور نه‌تنها خدشه‌ای در اراده‌ی پولادین مردم قهرمان و شهیدپرور ایران اسلامی در تبعیت و عمل به آرمان‌های الهی و رسالت انقلابی خود وارد نمی‌سازد بلکه انسان را در پیمودن این مسیر مصمم‌تر می‌سازد.»

مرتضی آقاقرهانی، چهره شاخص جبهه پایداری و نماینده مجلس نیز روز گذشته بیانیه‌ای کوتاه در خصوص حادثه کرمان منتشر کرد: «آمریکا و سرسپردگانش خوب می‌دانند که در برابر تربیت‌یافتگان اسلام ناب محمدی به رهبری امامین انقلاب با این قتل و غارت‌ها هرگز ره به جایی نبوده و نخواهند برد؛ چه اینکه مجاهدت و مقاومت نهایت مسیری‌ش یا پیروزی است و یا نیل به سعادت ابدی و شهادتی است که بر سالکین راه رقم خورده است. از مسولین امر توقع انتقامی سخت از استکبار جهانی را داشته‌ایم.»

براندازان

موضع براندازان تا قبیل از آنکه «داعش» مسئولیت انفجار را برعهده بگیرد، سکوت بود، ولی تا داعش پذیرفت و بحث اسرائیل تحت‌الشعاع قرار گرفت، سکوت خود را شکستند و موضع گرفتند و یکی ریشه ماجرا را «اسلام‌گرایی جهادی» دانست.

از این حادثه برای گرفتن انتقام شهدا داده شده بود، اظهارنظر چهره‌های نظامی اهمیتی بیش از قبل داشت. **سردار حسین سلامی، فرمانده کل سپاه**، یکی از نظامیانی بود که روز گذشته در آخرین اظهارنظر خود نسبت به عملیات تروریستی کرمان، گفت: «می‌خواهم بگویم انتقام این شهیدان قبل از شهادت‌شان گرفته شده است؛ ما امروز با آرایش پیوسته و زنجیره به‌هم‌متصل از شیطانیان کوچک و بزرگ عالم در نبرد هستیم، نبردی بین اسلام و کفر در گرفته و یک واقعیت و یک حقیقت انکارناپذیر در صفحه زندگی امروز ملت ایران و اسلام است.»

مواضع سیاسیون

موضع‌گیری‌ها در خصوص حادثه کرمان، با فاصله کمی از وقوع حمله آغاز شد. بخشی از این مواضع و بیانیه‌های صادر شده از سوی چهره‌ها یا جریان‌های سیاسی مربوط به روز چهارشنبه-روز حمله- بوده و بعضی دیگر مربوط به پنجشنبه و جمعه گذشته هستند. آنچه در ادامه می‌آید، مواضع گروه‌ها و چهره‌های سیاسی در دو روز گذشته است.

اصلاح‌طلبان

چهره‌های گوناگون اصلاح‌طلب و اعتدالی، نسبت به این حادثه اعلام موضع کردند. تمام این چهره‌ها، ضمن محکوم کردن حادثه تروریستی کرمان، با بازماندگان و خانواده‌های شهدا و آسیب‌دیدگان این حادثه اعلام هم‌دردی کردند و خواستار بر خورد با عوامل درگیر در این حمله شدند.

سیدمحمد خاتمی، رئیس‌جمهور سابق کشورمان نیز با صدور بیانیه‌ای اظهار داشت: «تروریسم پلید که بزرگترین دشمن انسان و زندگی صلح‌آمیز اوست، باز هم فاجعه آفرید و شمار بزرگی از مردم شریف و بی‌گناه ایران را در کرمان عزیز به شهادت رساند و جمع بزرگتری را مجروح کرد. این اقدام جنایت‌کارانه را شدیداً محکوم می‌کنم و لزوم پیگیری سریع و همه‌جانبه آن و شناخت اهداف و علل و شناسایی و معرفی عوامل وقوع این فاجعه انسانی را از سوی مسئولان و نهادهای ذیربط یادآور می‌شوم.»

محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه دولت‌های یازدهم و دوازدهم با انتشار متنی در صفحه اینستاگرام خود به این حادثه واکنش نشان داد: «جنایت هولناک تروریستی در کرمان بسیار تلخ و ناگوار بود و نشان داد تروریسم کور برخلاف هنجارهای انسانی برای رسیدن به اهداف پلیدش از هیچ جنایتی علیه بی‌گناهان فروگذار نیست؛ همان‌گونه که رژیم جنایتکار صهیونیستی، به‌عنوان سردمدار و سرچشمه تروریسم در منطقه و جهان، هزاران زن و مرد و کودک بی‌دفاع را در غزه به خاک و خون کشیده است. بی‌گمان، این غم‌مشترک دردناک ملی، همدلی و یکپارچگی همگانی در ایران سربلند را افزایش خواهد داد. ضروری است منطقه و جهان نه‌تنها این اقدام دهنمنشانه تروریستی را محکوم نموده و برای مجازات آمران و مباشران آن به‌صورت یکپارچه همکاری نمایند، بلکه هم‌زمان لازم است برای برخورد و ریشه‌کنی این بلا‌ی خانمانسوز جهانی، اقدام عملی برای توقف فوری تروریسم دولتی، آپارتاید و جنایات جنگی اسرائیل به‌ویژه در غزه را سامان داده و ملاحظات توجیه‌ناپذیر سیاسی در ادامه حمایت از رژیم تروریستی اسرائیل را کنار بگذارند.»

سیدحسن خمینی نیز در سخنرانی خود در حسینیه جماران، تحلیلی در خصوص این حادثه ارائه کرد و گفت: «در زمان امام و بعد از امام هیچگاه امنیت ما به سمت یک امنیت بسته و متصل‌ترفته است؛ امنیت ما از مسیر پیوند با مردم شکل گرفته است. به همین جهت یک تحلیل بسیار اشتباه پشت اتفاق دیروز کرمان است. این اتفاق باعث ناامنی نخواهد شد، بلکه باعث امنیت بیشتر می‌شود، به‌خاطر اینکه اینطور کارها جامعه را بیشتر دور هم جمع و همدلی‌ها را بیشتر و شکاف‌ها را پر می‌کند. این‌گونه کارهای کور دردهای بسیار سنگینی هم دارد. شاید از بعضی خانواده‌ها چندین نفر به شهادت رسیدند، ولی این خون‌ها ریشه امنیت را در کشور ما قوی می‌کند؛ چراکه انسجام ملی به وجود می‌آورد. هرگاه دلمان می‌خواهد امنیت ما در کشور بیشتر شود، باید تلاش کنیم انسجام ملی ما بیشتر شود.»

مجمع نیروهای خط امام، یکی از تشکل‌های اصلاح‌طلبی بود که روز گذشته، با صدور بیانیه‌ای حمله تروریستی کرمان را محکوم کرد. در این بیانیه آمده است: «حمله جنایتکارانه علیه شماری از شهروندان بی‌گناه و به خاک و خون کشیده شدن صدها تن از زنان و مردان و کودکان مظلوم در شهر کرمان، بار دیگر چهره زشت و پلیدی تروریسم را به نمایش گذاشت.

این عملیات تروریستی در سالروز شهادت سردار سلیمانی که خود قربانی تروریسم دولتی شد، از سوی هر کس و هر جریانی و با هر نیتی که صورت گرفته باشد، اقدامی محکوم و شنیع و ضدانسانی است که همه وجدان‌های پاک و سلیم را به انزجار واداشته و دل‌های بسیاری را ملامت از درد و اندوه می‌کند. پیشینه تاریخی ملت ایران نشان داده که هیچ‌گاه با جریان ترور همراه نشده و مرعوب تهدید و کشتار و خشونت نخواهد شد.»

کرمان شناسایی و نیز ۲ عنصر پشتیبانی و تأمین‌کننده‌ی اقامتگاه مذکور، شناسایی و بازداشت شدند.

در ادامه‌ی عملیات، ۹ نفر از شبکه‌ی پشتیبانی تیم تروریستی و مرتبیین آن در ۶ استان کشور شناسایی و بازداشت شدند. قطعاً این عملیات تا بازداشت آخرین فردی که به هر شکل و به هر اندازه در پشتیبانی از جنایتکاران مورد نظر دخالت داشته است، استمرار خواهد یافت.

عدم صدور بیانیه تا این لحظه، به دلیل کشف تجهیزات انفجاری آماده در محل اقامت تروریست‌ها بود که می‌توانست بیانگر احتمال وجود و مراجعه‌ی عوامل دیگر برای انتقال مواد انفجاری و به‌کارگیری در سایر اماکن باشد. بخشی از تجهیزات مشکوفه عبارت‌اند از: ۲ جلیقه انفجاری، ۲ دستگاه ریموت کنترل از راه دور، ۲ چاشنی انفجاری، چند هزار ساچمه‌ی مورد استفاده در جلیقه‌های انفجاری، سیم‌کشی‌های آماده شده برای جلیقه‌ها و مقادیری مواد اولیه انفجاری.

نگاه تحلیلیگر

تروریسم و عمومی‌سازی راهبرد نرم

ابعاد پنهان و پیدای حادثه کرمان و اقداماتی که در قبال آن می‌توان انجام داد

بیش از آنکه بُعد منطقه‌ای و بین‌المللی آن مدنظر باشد، مطالبات داخلی مردم لحاظ شده است. اما به‌نظر می‌رسد حادثه کرمان با این هدف برنامه‌ریزی شده است که این مطالبه کم‌رنگ شود.

آنچه خطر این رخداد را بیشتر می‌کند دو نکته مهم است: اول، به‌رغم تحول در شیوه و هدف‌گذاری و ابعاد تروریسم در ایران، نوع برخورد ما تغییر زیادی نکرده است. دوم، تاکنون شیوه کار و عمل ما در قالب شعار برای انتقام سخت، نسبت دادن آن به دشمنان خارجی و عموماً آمریکا، اسرائیل و منافقین است. سوم، دامن زدن به هیجانات سیاسی و دینی مردم. و چهارم، اقدامات آیدایی و گاه تلافی‌جویانه محدود است. این چهار اقدامی که تاکنون انجام شده، شاید در مقاطعی درست یا مؤثر و یا ناگزیر بوده است اما این سیاست‌ها اکنون نه‌تنها پاسخگو نیست بلکه کاملاً خنثی و بی‌نتیجه و گاه مضر است.

اکنون چهار اقدام ضروری را می‌توان پیشنهاد کرد:

- ۱ برای بازگرداندن بی‌اعتمادی و کاهش اثر روانی این حادثه بر روی امنیت عمومی بررسی شود که در انجام وظیفه کدام مسئول سیاسی یا امنیتی و انتظامی استانی یا ملی قصوری بوده یا خیر و متناسب با آن اتخاذ تصمیم شود.
- ۲ با استفاده از کارشناسان خبره به تمام نکات فنی و اثرات احتمالی این حادثه رسیدگی شود.
- ۳ از تهییج افکار عمومی و ادامه سیاست انتقام سخت خودداری شود.
- ۴ از کمک رسانه‌ها برای ورود به موضوع استفاده شود.

در واقع، هدف باید این باشد که موضوع از حالت پنهان اطلاعاتی و حوزه محدود حکومت و دولت تا حدودی که به ابعاد اطلاعاتی آسیب نرساند خارج شود و به مسئله ملی تبدیل شود. بدون شک سیاست نرم در برخورد با این نوع تروریسم باید تغییر کند و به یک دغدغه عمومی تبدیل شود؛ در غیر این صورت همه بازنده‌اند.

مجید یونسین

روزنامه‌نگار و تحلیلگر سیاسی

حادثه دلخراش کرمان که گروهی انسان بی‌گناه را به خاک و خون کشید، هشدار است که باید جدی گرفت. بیش از چهار دهه است که کشور ما با پدیده تروریسم روبه‌روست و تاکنون هزینه‌های انسانی و مالی فراوانی را پرداخته است. این تروریسم از کشتن چهره‌های سیاسی، نظامی و دینی آغاز شد و به مرور به کشتن آدم‌ها و مردم عادی کشیده شد. ابعاد، شیوه‌ها و دلایل این اقدامات روز‌به‌روز پیچیده‌تر و متنوع‌تر شده و اکنون به‌نظر می‌رسد وارد مرحله نوینی گردیده است. انفجارهای هولناک و غیرانسانی کرمان تحول مهمی در شیوه و نوع عمل و نتایج احتمالی مترتب بر آن را گوشزد می‌کند. هدف اصلی انفجارها در کرمان کشتن انسان‌های عادی آن‌هم به‌طرزی فجیع و غیرانسانی است؛ به‌گونه‌ای که چند نکته به‌عنوان حاصل و نتیجه آن برجسته شود:

اول: به رخ کشیدن ناتوانی سیستم اطلاعاتی و امنیتی و نشان دادن فقدان قدرت اجرایی و عملیاتی این نیروهاست. **دوم:** دامن زدن به فشار عصبی و هول دادن جامعه و حکومت به اتخاذ سیاست‌های هیجانی است. **سوم:** جلوگیری از ادامه سیاست عقلانی خویشنداری ایران در برابر تحریکاتی است که برای ایجاد یک جنگ تمام‌عیار میان ایران با آمریکا و اسرائیل در جریان است. بعد از تحولات غزه، برخی اقدامات هم‌سو با این هدف صورت گرفت که از جمله آنها تحریک حزب‌الله برای ورود به جنگ با اسرائیل، ترور سردار موسوی در سوریه، بحران در دریای سرخ و امثالهم است اما آنچه مانع از به ثمر رسیدن این تحریکات شده است، اتخاذ دیپلماسی خویشنداری و صبر است که این سیاست